

GODIŠNJI IZVEŠTAJ

Osvrt na 2024. godinu

FONDACIJA ANA I VLADE DIVAC

GODIŠNJI IZVEŠTAJ

Osvrt na 2024. godinu

FONDACIJA ANA I VLADE DIVAC

Naša vizija

je društvo u kojem građani preuzimaju odgovornost i shvataju moć zajedništva u rešavanju ličnih i društvenih problema.

Naša misija

je obezbeđivanje kvalitetnog života ranjivih grupa i njihovo integrisanje u lokalnu i širu zajednicu jačanjem ravnopravnosti, solidarnosti i tolerancije u društvu. Fondacija razvija filantropiju kao osnovu za solidarnost i duh zajedništva u društvu.

Naše vrednosti

- Solidarnost
- Uvažavanje različitosti i tolerancija
- Odgovornost
- Integritet
- Stalno učenje i razvoj veština

Uvodna reč osnivača

Svet u kom živimo konstantno se menja i suočava nas sa neizvesnostima koje nažalost sve teže pogađaju baš one koji su već u najranjivijem položaju. Političke nestabilnosti, globalne krize i rastuće socijalne nejednakosti svakodnevno produbljuju siromaštvo i otežavaju život mnogih porodica i pojedinaca u Srbiji. U takvom okruženju, solidarnost, podrška i poverenje koje gradimo sa zajednicama dobijaju još veći značaj.

Već 18 godina Fondacija Ana i Vlade Divac nastoji da bude oslonac ljudima u teškim trenucima. Kroz direktnu humanitarnu pomoć, podršku u obrazovanju i zapošljavanju, osnaživanje lokalnih zajednica, ali i podsticanje građanskog učešća i filantropije, trudimo se da svakom pojedincu pružimo priliku da dostojanstveno živi i da bude deo promena na bolje, ujedno kreirajući podsticajno okruženje.

Uprkos svim izazovima, ostajemo dosledni svojoj misiji i zahvalni smo svima koji nas u tome podržavaju — partnerima, donatorima, volonterima i prijateljima Fondacije, u Srbiji i širom sveta u dijaspori. Njihova podrška nam daje snagu da idemo dalje, hrabro i sa vizijom pravednijeg društva.

Verujemo da zajedno možemo da izgradimo svet u kojem solidarnost pobeđuje krizu, a svaki čovek ima šansu za dostojanstven život.

*Ana i Vlade Divac
Osnivači Fondacije*

Uvodna reč direktorke

Tokom 2024. godine, Fondacija Ana i Vlade Divac je, uz podršku donatora, partnera i pojedinaca iz zemlje i dijaspore, direktno pomogla više od 23.000 građana i građanki Srbije, kroz donacije u ukupnoj vrednosti od 2,5 miliona dolara. Trudili smo se da u godini za nama, kao i svih drugih godina, iskoristimo svaku pruženu priliku da još jednom pokažemo koliko solidarnost, partnerstvo, posvećenost i poverenje mogu da promene živote na bolje.

Naši programi bili su usmereni na podršku porodicama koje žive u siromaštvu, mladima koji žele da ostanu na selu, ženama preduzetnicama, osobama sa invaliditetom, obrazovnim i zdravstvenim ustanovama, kao i civilnom društvu koje svakodnevno radi na terenu. Kroz četiri ključna stuba delovanja – humanitarna pomoć, ekonomsko osnaživanje, jačanje lokalnih zajednica i razvoj filantropije – nastavili smo da gradimo bolje uslove za život širom Srbije.

Posebno smo ponosni na naš rad sa mladima, čiji trud i talenat smo prepoznali i nagradili – kako stipendijama i edukacijama, tako i podrškom za pokretanje sopstvenih poljoprivrednih gazdinstava. Naš rad je nagrađen i Priznanjem dobrote Srpskog filantropskog foruma na Nacionalnom danu davanja, što nas dodatno motiviše da istrajemo u misiji osnaživanja budućih generacija.

Ulaganjem u obrazovanje, zapošljavanje, rodnu ravnopravnost i održivi razvoj, nastojimo da obuhvatimo sve one segmente društva koji su često zanemareni, ali čine osnovu svakog istinski pravednog sistema. Od podrške za 305 poljoprivrednih gazdinstava, preko sadnje više od 13.000 stabala, do rekonstrukcije kuća, izgradnje vodovoda, pomoći školama i bolnicama – svaka naša aktivnost ima lice, ime i priču.

Zahvalni smo na poverenju i podršci koje nam svakodnevno pružate. Zajedno sa partnerima iz javnog, privatnog i civilnog sektora, kao i sa brojnim volonterima i medijima, uspevamo da pretvorimo ideje u konkretne promene.

Hvala vam što ste i ove godine bili uz nas.

Nastavljamo sa istom verom i energijom – da zajedno možemo više i bolje.

Ana Košel
Direktorka Fondacije Ana i Vlade Divac

Četiri pravca rada Fondacije

Fondacija Ana i Vlade Divac radi na unapređenju kvaliteta života građana i građanki Srbije, sa posebnim fokusom na najranjivije društvene grupe – decu, mlade, samohrane roditelje, poljoprivrednike i porodice koje žive u teškim uslovima. Poseban fokus stavljen je na podršku mladima koji žive na selu kroz ulaganja u razvoj porodičnih poljoprivrednih gazdinstava, čime se direktno podstiče ostanak mladih u ruralnim sredinama i doprinosi smanjenju migracije ka većim gradovima.

Kroz direktnu podršku, izgradnju lokalnih kapaciteta i razvoj filantropije, Fondacija jača duh zajedništva, solidarnosti i odgovornosti, osnažujući pojedince i zajednice da aktivno učestvuju u rešavanju društvenih problema.

Rad Fondacije temelji se na četiri ključna stuba delovanja:

1. Podrška u vanrednim situacijama i humanitarna pomoć
2. Ekonomsko osnaživanje i podsticaj zapošljavanju
3. Razvoj demokratije i podrška lokalnim zajednicama
4. Razvoj filantropije

U 2024. godini, naši programi posebno su bili usmereni na zapošljavanje mladih i samohranih roditelja, podršku poljoprivrednim gazdinstvima i ostanak mladih na selu, unapređenje obrazovanja, osnaživanje lokalnih zajednica i promociju filantropije. Kroz sve aktivnosti, Fondacija dosledno sprovodi svoju misiju – obezbeđivanje kvalitetnijeg života i integraciju ranjivih grupa u lokalnu i širu zajednicu, uz negovanje ravnopravnosti, tolerancije i međusobnog poštovanja.

Osvrt na rezultate Fondacije tokom 2024. godine:

23.000 građana i građanki širom Srbije je podržano

2,5 miliona dolara (oko 260 miliona dinara) ukupna vrednost obezbeđene pomoći

Rekonstruisane kuće za **2** porodice

25 paketa hrane, ogreva i osnovnih životnih namirnica za porodice na Kosovu

200 paketa hrane za ugrožene porodice i samohrane roditelje

16 porodica dobilo šporete na drva

60 domaćinstava iz Kuršumlijske Banje dobilo poboljšan vodovod

Donirano putničko vozilo Klubu košarkaša u kolicima Singidunum Crvena Zvezda

Nagradu Priznanje dobrote za programe podrške mladima Fondaciji dodelio Srpski filantropski forum

39 mladih koji žele da ostanu na selu je dobilo grantove za osnivanje svojih gazdinstava

Kroz **7** omladinskih fondova realizovano **100** projekata za unapređenje kvaliteta života mladih

156 izvanrednih učenika i učenica srednjih škola i studenata i studentica iz materijalno ugroženih porodica redovno dobijalo mesečne stipendije

154 mladih polaznika i polaznica upisano u IT Bootcamp - neprofitnu školu za prekvalifikaciju u IT sektor

4 osnovne škole opremljene novim nameštajem

9 srednjih škola sa 5,000 učenika dobilo je donacije za održavanje savremene nastave iz nauke, tehnologije inženjerstva i matematike (STEM oblasti)

305 poljoprivrednih gazdinstava dobilo neku vrstu pomoći, čime su poboljšani uslovi života na selu za više od 1,100 ljudi

228 poljoprivrednih gazdinstava u 7 opština dobilo plastenike

38 poljoprivrednih gazdinstava dobilo beskamratne pozajmice kroz 4 poljoprivredna revolving fonda

100 poljoprivrednika i poljoprivrednica obučeno na temu bezbednog odlaganja ambalaže pesticida, i prikupljeno **500** kg otpada od iskorišćene ambalaže pesticida

Predstavnici **19** kompanija posadili **13,182** stabala hrasta na Fruškoj Gori

2.000 toplih obroka mesečno deljeno siromašnima

2 azila za životinje dobijala redovne mesečne donacije

6 organizacija civilnog društva podržano kroz grantove, mentorstvo i podizanje kapaciteta

Sadržaj

Uvodna reč osnivača	2
Uvodna reč direktorke	3
Četiri pravca rada Fondacije	4
Osvrt na rezultate Fondacije tokom 2024. godine	5

1.Podrška u vanrednim situacijama i humanitarna pomoć	7
• Pomoć sugrađanima na Kosovu i Metohiji	8
• Podrška ugroženim porodicama u Kuršumlijskoj Banji	8
• Sistem za vodosnabdevanje u selima oko Kuršumlijske Banje	9
• Fasada na porodičnoj kući Stojanovića iz Kruševica kod Vlasotinca	9
• Nova kuća za porodicu Tasković kod Vranja	10
• Renovirana kuća šestočlanoj porodici Šarović-Stojković u Vlasotincu	11
• Zahvalnost individualnim donatorima na aerodromu Nikola Tesla	11
• Kombi za klub košarkaša sa invaliditetom	12
• Podrška Crkvenoj narodnoj kuhinji u Beogradu	12
• Paketi pomoći za 100 porodica u Svrbljigu	13
• Paketi hrane za jednoroditeljske porodice	13
• Podrška azilima za životinje	14

2.Ekonomsko osnaživanje i podsticaj zapošljavanju	15
• Razvoj poljoprivrede	16
• Lokalni revolving fondovi za razvoj poljoprivredne proizvodnje	16
• Osnaživanje mladih poljoprivrednika – ulaganje u budućnost sela	17
• Štala za Luku Sikirića iz Vardišta kod Višegrada	18
• Razvoj plastičke proizvodnje	19
• Projekat bezbednog odlaganja ambalaže pesticida u pet opština	20
• Podrška ženskom preduzetništvu	22
• IT Bootcamp neprofitna škola za prekvalifikaciju u IT sektor	23
• Posao po meri: Ekonomsko osnaživanje osoba sa invaliditetom	24

3.Razvoj demokratije i podrška lokalnim zajednicama	25
• Socijalni stub Platforme „Održivi razvoj za sve“	26
• Više mogućnosti kroz politike prilagođene porodici	27
• Podrška zapošljavanju mladih iz osetljivih grupa – WB&T for Employouth	28
• Indeks participacije mladih	29
• Mladi za inkluziju, jednakost i poverenje	30
• Divac stipendije	31
• Privredna komora Srbije obezbedila 20 stipendija	35
• Pet seoskih osnovnih škola opremljeno novim nameštajem	35
• Obrazovanje za digitalnu ekonomiju (STEM)	36
• Divac omladinski fondovi (DOF)	37
• Indeks blagostanja mladih	38
• Regionalno partnerstvo mladih	39
• DigiPath – Youth Up 4 Possibilities (projekat finansiran kroz program Erasmus+)	40
• Program obuke maloletnih štićenika Vaspitno-popravnog doma u Kruševcu kroz rad sa psima	41
• Petra Divac-Usvojeni za usvojene	42

4.Razvoj filantropije	43
• Promocija i razvoj filantropije u 2024. godini	44
• Priznanje dobrote Fondaciji Ana i Vlade Divac za napore u cilju poboljšanja položaja mladih	44
• Trka za šume	45
• Četvrta Novogodišnja humanitarna bašta	46
• „Buha kuva srcem“ – Podrška humanitarnoj akciji Pozorišta Boško Buha	47
• Podrška individualnih donatora	47

Zahvalnost USAID-u za petnaest godina partnerstva	48
Fondacija Ana i Vlade Divac u medijima tokom 2024. godine	49
Divac tim	50
Finansijski izveštaj	51

1 Podrška u vanrednim situacijama i humanitarna pomoć

Od samog osnivanja, Fondacija Ana i Vlade Divac posvećena je pružanju konkretne i pravovremene pomoći najsiromašnijim i socijalno ugroženim porodicama i pojedincima u Srbiji. Humanitarna podrška koju Fondacija pruža često ima presudan uticaj na kvalitet života pojedinaca i porodica, omogućavajući im da žive dostojanstveno i sigurnije. U situacijama vanrednih okolnosti, bilo da se radi o prirodnim katastrofama, humanitarnim krizama ili ekonomskim izazovima, Fondacija brzo reaguje, usmeravajući resurse ka najugroženijima. Kroz saradnju sa donatorima, institucijama i lokalnim partnerima, nastavlja da gradi mrežu solidarnosti i odgovornosti širom zemlje.

Pomoć sugrađanima na Kosovu i Metohiji

Pored siromaštva, Srbi na Kosovu i Metohiji suočavaju se i sa svakodnevnom neizvesnošću, nedostatkom bezbednosti, društvenom isključenošću, kao i otežanim pristupom obrazovanju i tržištu rada. Zahvaljujući podršci filantropkinje Anke Erne iz dijaspore i u partnerstvu sa manastirom Visoki Dečani, 23 porodice sa ukupno 90 članova koje žive u najtežim uslovima dobile su pakete pomoći koji su obuhvatili osnovne životne namirnice, garderobu, obuću, kućne aparate i ogrev. Ova pomoć im je poslala jasnu poruku da nisu zaboravljeni i da i dalje imaju podršku sugrađana iz Srbije i dijaspore.

Podrška ugroženim porodicama u Kuršumlijskoj Banji

Više od 500 ljudi iz sela u okolini Kuršumlijske Banje i tokom 2024. godine je dobijalo našu podršku, u čemu nam je pomagao naš dugogodišnji saradnik Filip Filipović - poštari koji neumorno pomaže da pomoć stigne i do najudaljenijih domaćinstava. Većina ovih ljudi živi u veoma teškim uslovima, u zabačenim i teško pristupačnim selima, pa bi bez Filipove posvećenosti bilo gotovo nemoguće dopreti do svih kojima je pomoć potrebna. Tokom 2024. godine podeljeni su paketi sa hranom, sredstvima za higijenu, garderobom, kao i poljoprivredne mašine, stoka i seme za setvu.

Posebno je važno istaći da stanovnici ovog kraja po prvi put imaju stabilno vodosnabdevanje i tekuću vodu u svojim domaćinstvima, zbog čega su mnoge porodice dobile i mašine za pranje veša, što im značajno olakšava svakodnevni život.

Sistem za vodosnabdevanje u selima oko Kuršumlijske Banje

Više od 60 domaćinstava sa više od 100 stanovnika u Kuršumlijskoj Banji danas ima unapređeno i redovno vodosnabdevanje zahvaljujući rezervoaru za vodu koji je izgrađen 2024. godine uz našu podršku, kao nastavak pomoći nakon što je prethodne godine kupljena pumpa.

U početku je pumpa bila povezana na bunar i radila neprekidno, 24 sata dnevno. Instalacijom rezervoara kapaciteta 12.000 litara, pumpa sada radi samo povremeno, kada je potrebno da dopuni rezervoar, što produžava njen vek trajanja i značajno smanjuje potrošnju električne energije. Rezervoar je izgrađen na povišenom terenu, na zemljištu jednog meštana koji ga je donirao zajednici, što omogućava prirodni pad vode i stalan pritisak u mreži. Na ovaj način, meštani sada imaju siguran i kontinuiran pristup vodi, što im znatno olakšava svakodnevni život.

Fasada na porodičnoj kući Stojanovića iz Kruševica kod Vlasotinca

Pomoć na rekonstrukciji kuće porodice Stojanović u selu Kruševica, nedaleko od Vlasotinca, započeta prethodne godine, završena je tokom 2024. godine zizradom fasade.

Radomir i Slavica Stojanović žive sa devetogodišnjom ćerkom Nikolinom u selu koje je udaljeno od najbližeg asfaltnog puta, u uslovima koji su godinama bili daleko od dostojanstvenih. Zahvaljujući donaciji, 2023. godine renovirano je kupatilo, dok su 2024. završeni radovi na fasadi, čime je njihov dom dobio pristojnije i zdravije uslove za život.

Radomir, koji živi sa invaliditetom, bez jednog oka, uprkos tome vredno radi kao sezonski radnik i sam je, uz pomoć prijatelja, izveo sve radove na kući, čime su troškovi obnove značajno smanjeni. Porodica je izrazila veliku zahvalnost na ukazanoj podršci, koja im je donela sigurnije i toplije okruženje za svakodnevni život.

Nova kuća za porodicu Tasković kod Vranja

Od februara 2024. godine, Tomislav i Sanja Tasković sa ćerkama Anđelom i Milicom žive u novom domu u blizini Vranja, gde konačno imaju uslove za dostojanstven i udoban život. Kuća u koju su se uselili kupljena je zahvaljujući donatorskoj kampanji koju je pokrenula Fondacija Tamara Misirlić, a kojoj su se pridružili i poznata pevačica Dragana Mirković, kao i Fondacija Ana i Vlade Divac.

Pre toga, porodica Tasković je živela u zabačenom selu Lepčince, na vrhu planine Vučica, u izuzetno teškim uslovima, bez kupatila, sa dotrajalim zidovima i krovom koji je prokišjavao, i bez puta kojim bi mogli da stignu do većeg sela ili najbližeg grada. Danas, Anđela i Milica imaju svoju sobu, a njihova majka Sanja više ne mora da pere veš ručno jer sada ima i mašinu za pranje.

Pored kuće, porodica je dobila i imanje na kojem će moći da nastave da se bave poljoprivredom, dok im blizina grada i redovan autobuski prevoz omogućavaju da starija ćerka Milica potraži posao.

Ova akcija, u kojoj je učestvovalo više donatora, još jednom je pokazala koliko snaga zajedništva može da donese nadu – ne samo jednoj porodici, već i celoj zajednici.

Renovirana kuća šestočlanoj porodici Šarović-Stojković u Vlasotincu zahvaljujući donacijama građana

Zahvaljujući donacijama pojedinaca prikupljenim u donatorskim kutijama na aerodromu „Nikola Tesla“ u Beogradu, šestočlana porodica Šarović-Stojković iz Vlasotinca od sada dočekuje zime u toplijem i sigurnijem domu.

Njihova oronula kuća, sa oštećenim krovom, fasadom i dotrajalom stolarijom, sada je spremnija za lošije vremenske uslove – urađen je novi krov, postavljena PVC stolarija i fasada, čime su obezbeđeni osnovni uslovi za bezbedan i dostojanstven život.

Ova podrška je posebno značajna jer dolazi direktno od pojedinaca koji su svoje donacije ostavljali u kutijama postavljenim na aerodromu. Njihova solidarnost omogućila je porodici, koja živi od minimalnih primanja, da ima siguran dom.

Predstavnici Fondacije i predsednik opštine Vlasotinca, Bratislav Petrović, posetili su porodicu i još jednom istakli važnost zajedničkog delovanja i filantropije u stvaranju bolje budućnosti za najugroženije građane.

Zahvalnost individualnim donatorima na aerodromu Nikola Tesla

Fondacija Ana i Vlade Divac izražava duboku zahvalnost svim pojedincima koji svoje donacije ubacuju u donatorske kutije postavljene na aerodromu Nikola Tesla u Beogradu. Zahvaljujući tim priložima, omogućene su mnogobrojne humanitarne akcije, između kojih i podrška seoskim porodicama i renoviranje domova onima kojima je to najpotrebnije. Vaša podrška menja živote.

Kombi za klub košarkaša sa invaliditetom

Zahvaljujući donaciji dugogodišnje donatorke Fondacije iz dijaspore, Anke Erne, Klub košarkaša u kolicima Singidunum Crvena Zvezda dobio je specijalno vozilo – savremeni kombi prilagođen za prevoz osoba sa invaliditetom koji će znatno olakšati prevoz igrača i opreme na turnire i takmičenja, uz značajne uštede za Klub koji je do sada morao da iznajmljuje prevoz.

Predsednik Kluba, Željko Ćirković, istakao je da je ovo najznačajnija donacija koju je Klub do sada primio jer rešava dugogodišnji problem transporta i otvara mogućnosti za učešće na većem broju turnira, više treninga i uključivanje većeg broja mladih osoba sa invaliditetom u sport.

Fondacija Ana i Vlade Divac godinama unazad podržava osnaživanje osoba sa invaliditetom kroz različite aktivnosti, a ovom donacijom dodatno doprinosi većoj inkluziji i promociji sporta kao sredstva za osnaživanje i povezivanje.

Podrška Crkvenoj narodnoj kuhinji u Beogradu

Zahvaljujući podršci Fondacije, Crkvena narodna kuhinja u Beogradu i tokom 2024. godine nastavila je da svakog meseca obezbeđuje oko 2.000 kuvanih obroka za najugroženije građane - one koji to ne mogu da priušte jer su ostali bez posla, neki su napušteni, neki primaju niske penzije, veliki broj njih su bolesni, osobe sa invaliditetom ili beskućnici, a svima im je ovo jedini zagarantovani obrok dnevno.

Ova kuhinja, koja neprekidno radi već skoro 50 godina pod okriljem humanitarne delatnosti Srpske pravoslavne crkve, predstavlja važan oslonac za mnoge ljude u teškoj socijalnoj situaciji.

Paketi pomoći za 100 porodica u Svrlijgu

Četrdeset domaćinstava koja su direktno bila pogođena poplavom usled izlivanja Pravačke reke i bujičnih potoka na teritoriji opštine Svrlijg početkom maja ove godine, dobilo je pakete hrane i sredstava za higijenu preko Fondacije Ana i Vlade Divac a uz pomoć donacije Crkve Isusa Hrista svetaca poslednjih dana.

Ukupno 100 paketa je podeljeno porodicama koje su pretrpele direktnu štetu zbog poplave kao i drugim siromašnim domaćinstvima u Svrlijgu.

Tokom poplave nastale usled obilnih padavina nije bilo nastradalih, a lokalni organi su uspeali da evakušu stoku koja je ostala zarobljena u štalama. Međutim, oko 40 domaćinstava je pretrpelo značajnu štetu u svojim domovima.

Paketi hrane za jednoroditeljske porodice

Zahvaljujući donatorskoj kampanji koju je kompanija P&G sproveda u saradnji sa Fondacijom Ana i Vlade Divac, tokom aprila i maja 2024. godine podeljeni su paketi hrane za 100 jednoroditeljskih porodica širom Srbije. Kampanja je realizovana tako što je za svako kupljeno pakovanje Pampers pelena u periodu od septembra do oktobra 2023. godine, P&G donirao 50 dinara, a prikupljena sredstva u ukupnoj vrednosti od 750.000 dinara namenjena su za ovu humanitarnu akciju.

Paketi su podeljeni u Beogradu, Starčevu i Pirotu, u saradnji sa udruženjima Evo Ruka, Majke sa troje dece i Lav, koja pružaju podršku samohranim roditeljima, porodicama sa decom sa invaliditetom i višočlanim socijalno ugroženim porodicama.

Ova akcija je još jedan primer uspešnog partnerstva sa kompanijama i drugim organizacijama civilnog društva u cilju podrške najranjivijim grupama, uz kontinuirani rad Fondacije na unapređenju kvaliteta života širom Srbije.

Podrška azilima za životinje

Uz nesebičnu podršku donatorke iz dijaspore, Anke Erne, Fondacija Ana i Vlade Divac nastavila je sa pružanjem pomoći napuštenim i uličnim životinjama tokom 2024. godine. Ove životinje se svakodnevno suočavaju sa glađu, bolestima i

opasnostima na ulicama, a podrška organizacijama i azilima koji im pružaju veterinarsku negu, privremeni smeštaj i šansu za udomljavanje, od ključne je važnosti za njihovu dobrobit. Ova podrška ne samo da spašava živote, već i jača humane vrednosti u zajednici i doprinosi stvaranju odgovornijeg odnosa prema životinjama.

Zahvaljujući ovoj podršci, više od 300 životinja u azilima Riska u Beogradu i Orpak u Kruševcu dobilo je odgovarajuću zdravstvenu zaštitu, sanitarne uslove i šansu za novi početak. Napuštene i ranjive životinje danas su u znatno boljem stanju i čekaju svoje nove vlasnike.

Pored toga, obezbeđena su sredstva za hitnu veterinarsku pomoć i sterilizaciju više od 50 napuštenih mačaka u Kragujevcu. Zahvaljujući ovoj pomoći, Aleksandra Miletić, koja se godinama brine o napuštenim mačkama u svom gradu, uspeala je da im pruži potrebnu negu i priliku za zdrav i dostojanstven život.

2 Ekonomsko osnaživanje i podsticaj zapošljavanju

Kroz različite programe i projekte usmerene na podsticanje zapošljavanja i razvoja preduzetništva, Fondacija Ana i Vlade Divac kontinuirano radi na unapređenju ekonomskog položaja pojedinaca i porodica širom Srbije. Poseban fokus stavljam na podršku mladima, ženama, povratnicima i stanovnicima ruralnih sredina kako bismo doprineli smanjenju siromaštva i migracija iz manjih sredina. Kroz grantove za pokretanje i unapređenje poslovanja, mentoring, edukacije i pristup tržištu, Fondacija je omogućila stotinama ljudi da steknu ekonomsku nezavisnost i obezbede stabilniju budućnost za sebe i svoje porodice. Naš rad u ovoj oblasti temelji se na uverenju da ekonomska sigurnost predstavlja osnov za aktivno učešće građana u životu zajednice.

Razvoj poljoprivrede

Fondacija Ana i Vlade Divac već godinama daje prioritet ekonomskom osnaživanju porodica u seoskim sredinama, mladih poljoprivrednika i poljoprivrednih proizvođača iz manje razvijenih opština, verujući da se time direktno doprinosi smanjenju siromaštva, smanjenju migracija i ravnomernijem razvoju Srbije. Od osnivanja do danas, Fondacija je podržala više od 350 porodica u više od 50 opština, kroz donacije opreme i mehanizacije, obuke, mentoring i učešće u lokalnim razvojnim programima.

Lokalni revolving fondovi za razvoj poljoprivredne proizvodnje

Jedna od najuspešnijih i najodrživijih inicijativa Fondacije je uspostavljanje lokalnih revolving fondova za razvoj poljoprivrede u partnerstvu sa lokalnim samoupravama, regionalnim razvojnim agencijama i projektom „Velika mala privreda“ koji finansira USAID, a u Srbiji je sprovodila ACDI/VOCA.

Od pokretanja prvog fonda 2020. godine do kraja 2024, uspostavljen je ukupno 21 fond u 21 opštini, preko kojih je više od 280 poljoprivrednika podržano sa više od 87 miliona dinara kroz beskatne pozajmice za unapređenje proizvodnje. Revolving fondovi funkcionišu tako što poljoprivrednici i mali tradicionalni proizvođači, koji inače teško dolaze do novca neophodnog za proširenje proizvodnje ili nabavku opreme, pozajmljena sredstva vraćaju u roku od tri godine, bez kamate, a ta sredstva se dalje ponovo koriste za nove korisnike. Ovime se fondovi čine samoodrživim i dugoročno korisnim za lokalne zajednice.

Do kraja 2024. godine, lokalni fondovi za razvoj poljoprivrede uspostavljeni su u 21 opštini širom Srbije: Bogatić, Topola, Ljubovija,

Babušnica, Golubac, Sečanj, Čajetina, Vranje, Prijepolje, Svrlij, Ražanj, Užice, Dimitrovgrad, Brus, Veliko Gradište, Novi Pazar, Vlasotince, Nova Crnja, Velika Plana, Arandjelovac i Batočina.

Tokom ove godine održan je i regionalni susret u Kragujevcu, koji je okupio predstavnike 50 lokalnih samouprava, škola i razvojnih agencija kako bi se predstavili rezultati i podstakla nova partnerstva. Tokom godine, dodatna ulaganja su realizovana u već postojećim fondovima.

Osnaživanje mladih poljoprivrednika – ulaganje u budućnost sela

Jedan od ključnih izazova sa kojima se suočavaju ruralne sredine u Srbiji je sve izraženiji odlazak mladih. Fondacija Ana i Vlade Divac prepoznaje da se održivi razvoj sela ne može zamisliti bez mladih ljudi koji u tim zajednicama vide svoju budućnost. Upravo zato, u saradnji sa USAID-om kroz projekat „Velika mala privreda“, koji je u Srbiji sprovodila ACDI/VOCA, Fondacija je godinama razvijala inovativne modele podrške mladima koji žele da ostanu i rade na selu.

Od 2018. godine, u partnerstvu sa lokalnim samoupravama i poljoprivrednim školama, pokrenuti su specijalizovani fondovi za osnaživanje mladih poljoprivrednika, namenjeni učenicima završnih razreda srednjih poljoprivrednih škola. Program je kombinovao edukaciju, mentorsku podršku i finansijsku pomoć, gde su mladi učili kako da razviju poslovni plan, dobijali su savete za profitabilnu i održivu proizvodnju i konkurisali su za donaciju sredstava za pokretanje ili unapređenje sopstvene proizvodnje.

Tokom 2024. godine, aktivnosti su realizovane u školama u Svilajncu i Požegi, koje pohađaju učenici iz više opština – Užica, Gornjeg Milanovca, Arilja, Čajetine, Prijepolja i Nove Varoši. Trideset šest mladih poljoprivrednika dobilo je konkretnu podršku u opremi i mehanizaciji u ukupnoj vrednosti od 5,5 miliona dinara, dok je više stotina prošlo obuke i savetovanja.

Od početka projekta, više od 300 mladih ljudi je prošlo kroz ovaj program, a 113 njih je i dobilo donacije u sredstvima za rad u ukupnoj vrednosti od 18,2 miliona dinara. Ovi podsticaji, i materijalni i znanjem, mladima pružaju vetar u leđa da svoje profesionalne planove ostvare upravo u svojim zajednicama, gradeći sopstvena gazdinstva i ostajući na selu.

Podržavanjem mladih u ruralnim sredinama i stvaranjem prilika za njihov profesionalni razvoj, Fondacija doprinosi dugoročnoj revitalizaciji sela i jačanju lokalnih zajednica, kroz ljude koji u njima vide svoju budućnost.

Jelena Radulović iz Bobova, kod Svilajнца, aktivno pomaže svojim roditeljima koji se bave poljoprivredom i planira da u budućnosti preuzme celo imanje, s ciljem da unapredi poljoprivredne procese.

Njeni roditelji se iz godine u godinu sve više okreću uslužnim delatnostima, ali u potpunosti podržavaju ćerku da prati svoje snove i nastavi da se bavi poljoprivredom. Jelena svoju budućnost vidi na selu i posvećena je unapređenju rada na gazdinstvu.

Nemanja Vujičić iz Kušiljeva, kod Svilajнца, potiče iz veoma siromašne porodice. On i njegov brat žive i rade na selu, a uz to su zaposleni u lokalnoj fabrici kako bi obezbedili sredstva za porodicu, jer su im roditelji bolesni. Sav prihod zavisi od njih dvojice, koji se bore da usklade dva posla. Nažalost, nemaju dovoljno finansijskih sredstava da se u potpunosti posvete poljoprivredi i napuste rad u fabrici.

Oprema koju je Nemanja dobio zahvaljujući donaciji predstavlja veliku podršku njemu i njegovom bratu. Dala im je motivaciju da nastave da razvijaju svoje poljoprivredno gazdinstvo i dodatno učvrstila njihovo verovanje u sebe i svoje snove.

Štala za Luku Sikirića iz Vardišta kod Višegrada

Luka Sikirić iz Vardišta, nedaleko od Višegrada, jedan je od najmlađih poljoprivrednih proizvođača u Republici Srpskoj. Nedavno je napunio osamnaest godina, a već uspešno razvija svoje gazdinstvo kroz uzgoj krava. U maju 2024. završio je srednju školu i odmah dobio ponudu za posao u inostranstvu, ali je odlučio da ostane i živi u svom selu.

Na svojoj farmi Luka proizvodi više od 150 litara mleka na svaka dva dana. Njegov plan je da izgradi štalu sa znatno većim kapacitetom i boljim uslovima za stoku.

Zahvaljujući podršci donatorke Anke Erne preko Fondacije Ana i Vlade Divac, Luka je kupio materijal za izgradnju nove štale, čiju izgradnju očekuje tokom 2025. godine.

Razvoj plasteničke proizvodnje

Klimatske promene, sve nestabilnije vremenske prilike i tržišna neizvesnost predstavljaju ozbiljan izazov za male poljoprivredne proizvođače u Srbiji. U želji da se tim izazovima odgovori konkretnom i održivom podrškom, Fondacija Ana i Vlade Divac je tokom 2024. godine, u saradnji sa lokalnim samoupravama i partnerima, sprovela jedan od najobuhvatnijih programa dodele plastenika do sada.

Zahvaljujući donatorskoj podršci Crkve Isusa Hrista svetaca poslednjih dana, ADM Cares, kao i velikodušnoj donaciji filantropkinje Anke Erne i porodice Parojčić iz srpske dijaspe, ukupno 228 poljoprivrednih proizvođača iz sedam opština dobilo je plastenike različitih dimenzija i time priliku da pokrenu ili unaprede proizvodnju u zaštićenom prostoru.

Plastenici su dodeljeni u opštinama Medveđa (55), Svrlijig (44), Prijepolje (44), Užice (26), Nova Varoš (20), Dimitrovgrad (23), i Lučani (16).

U svim opštinama plastenici su dodeljeni kroz lokalne fondove za razvoj plasteničke proizvodnje, koji predstavljaju inovativan model saradnje između Fondacije, lokalnih vlasti i međunarodnih donatora. Iako je reč o donaciji, svi korisnici su učestvovali sa simboličnih 5–30% ukupne vrednosti plastenika, čime se osigurava veća odgovornost i održivost investicije.

Korisnici programa su pretežno višechlane porodice koje žive i rade na selu, kao i žene

nosioi poljoprivrednih gazdinstava – u pojedinim opštinama, poput Svrlijiga i Užice, žene su činile i do 50% odabranih korisnika. Svako gazdinstvo je, pored opreme, dobilo i stručnu podršku agronoma, kao i obuke o održivoj plasteničkoj proizvodnji, prodaji i planiranju proizvodnje.

Ova inicijativa ne samo da povećava ekonomsku sigurnost porodica već im omogućava i stabilne prinose tokom cele godine, bez obzira na vremenske uslove. Dodatno, prelazak sa otvorene na plasteničku proizvodnju direktno doprinosi ublažavanju posledica klimatskih promena i smanjenju zavisnosti lokalnih zajednica od uvoza hrane.

Fondacija nastavlja da gradi partnerstva i razvija lokalne mehanizme podrške za male proizvođače, verujući da upravo ulaganja u male, porodične biznise stvaraju temelj za dugoročno otporne, funkcionalne i održive ruralne zajednice.

Zorica Krpović iz sela Seljašnica kod Prijepolja ponosno nastavlja porodičnu tradiciju bavljenja poljoprivredom kao treća generacija proizvođača iz porodice Krpović. Uprkos izazovima koje nosi planinski teren, Zorica se afirmisala kao vešta povrtarka. Međutim, uz novi plastenik, opremljen savremenim sistemom za navodnjavanje i čvrstom čeličnom konstrukcijom, njena proizvodnja će postati znatno efikasnija.

Zorica i njena porodica pretežno koriste povrće iz plastenika i bašte za sopstvene potrebe, dok, u zavisnosti od uspeha sezone, višak plasiraju lokalnim kupcima.

Željko Kostić iz sela Karan kod Užice planira da svoj plastenik iskoristi za uzgoj kornišona. Kao mali poljoprivredni proizvođač, suočavao se sa posledicama klimatskih promena i nestabilnim prinosima. Premestivši deo proizvodnje u zaštićen prostor, Željko će moći da ostvari stabilnije prinose, naročito kada je reč o osetljivim biljnim vrstama.

Projekat bezbednog odlaganja ambalaže pesticida u pet opština

Fondacija Ana i Vlade Divac nastavila je tokom 2024. godine realizaciju projekta bezbednog odlaganja ambalaže pesticida, koji je započet kao pilot inicijativa u opštini Požega 2023. godine kome se dobrovoljno pridružila i opština Arilje. Na osnovu odličnih rezultata i velikog interesovanja, projekat je ove godine proširen i sproveden na teritoriji pet opština jugozapadne Srbije – Požega, Arilje, Lučani, Nova Varoš i Užice.

Organizovane su edukativne radionice u svim pet opština, na kojima su stručnjaci iz Poljoprivredne savetodavne i stručne službe Užice edukovali više stotina poljoprivrednika o pravilnoj upotrebi i odlaganju ambalaže sredstava za zaštitu bilja.

Učesnici su upoznati sa zakonskom regulativom, postupcima trostrukog ispiranja, bezbednim skladištenjem i značajem zaštite životne sredine, kao i sopstvenim obavezama u ovoj oblasti.

Nakon radionica, sprovedene su dve akcije prikupljanja ambalaže pesticida, u junu i oktobru 2024. godine, na više od 30 lokacija, u kojima je učestvovalo više od 150 lokalnih poljoprivrednika, koji su prikupili preko 500 kilograma ambalažnog otpada.

Šira inicijativa bazira se na rezultatima istraživanja o (zlo)upotrebi pesticida u Srbiji, koje je Fondacija Ana i Vlade Divac sprovela 2021. godine na uzorku od 1.030 poljoprivrednika iz 116 opština. Istraživanje je ukazalo na zabrinjavajuće obrasce ponašanja – čak 50% ispitanika baca ambalažu pesticida u komunalni otpad, a samo 9,3% je pravilno skladišti do preuzimanja. Ovi nalazi doprineli su kreiranju preporuka u Programu ekonomskih reformi Ministarstva finansija za period 2023–2025, i bili su predstavljeni i na međunarodnim konferencijama.

Ovim projektom Fondacija doprinosi dugoročnom cilju izgradnje svesti o važnosti pravilnog upravljanja ambalažnim otpadom pesticida i očuvanju zdravlja ljudi i životne sredine u ruralnim zajednicama Srbije. Projekat je primer kako lokalna znanja, partnerski pristup i angažovanost zajednice mogu dovesti do održivih rešenja u oblasti zaštite životne sredine.

Podrška ženskom preduzetništvu

Nastavili smo sa podrškom deset žena u razvoju njihovih malih biznisa, započetih prethodne godine. Žene su dobile bespovratna sredstva koja su iskoristile za nabavku opreme, dizajn ili unapređenje poslovanja, a pored toga im je obezbeđena i mentorska podrška, kao i obuke za unapređenje znanja i veština. Najperspektivnije poslovne ideje izabrane su putem javnog poziva raspisanog 2023. godine, pri čemu je prednost data samohranim majkama. Izabrani biznisi obuhvataju proizvodnju hrane i pića, izradu odeće, kao i proizvodnju slatkiša i torti.

Jovana Pavlović iz sela Varjača, kod Brusa, bavi se proizvodnjom ajvara i različitih vrsta organskih džemova. Zahvaljujući dobijenoj donaciji, kupila je tunel-peć za pečenje paprika, što joj je omogućilo da proizvodnju poveća sa 300 kilograma dnevno na čak 200 kilograma na sat. Ova investicija značajno je ubrzala proizvodni proces i proširila kapacitete njenog malog biznisa. Povećanje proizvodnje omogućilo joj je i da zaposli još pet radnika.

„Pored nabavke opreme, posebno mi je značila i obuka jer sam imala priliku da razmenim iskustva sa drugim proizvođačima iz iste oblasti i dobijem nove ideje za organizaciju poslovanja i raspodelu zadataka“, istakla je Jovana.

IT Bootcamp neprofitna škola za prekvalifikaciju u IT sektor

I ove godine nastavljen je projekat prekvalifikacije mladih u IT sektor „IT Bootcamp“, koji je osnovan 2018. godine, a koji je do sada je uspešno završilo 1.831 mladih ljudi, a 58 odsto njih je do sada uspešno pronašlo posao ili praksu u svojoj struci u više od 300 IT kompanija. Među polaznicima je uglavnom ravnomeran broj žena i muškaraca.

Tokom prve četiri godine, projekat je bio finansiran isključivo donacijama pojedinaca iz dijaspe, zahvaljujući Srpskom filantropskom udruženju koje je putem filantropskih gala večeri u Njujorku prikupilo značajna sredstva. Veliku podršku projektu u poslednjim godinama pružila je NCR Fondacija u okviru inicijative „Obrazovanje za digitalno društvo“,

kao i međunarodna IT kompanija Go Daddy koja je nefinansijskom donacijom kursa razvoja veb stranica Word Press značajno doprinela smanjenju ukupnih troškova.

U 2024. godini, od 154 polaznika koji su završili kurseve, 41 je pronašao/la posao ili plaćenu praksu u IT industriji, a realizovano je 5 kurseva prekvalifikacije u oblastima testiranja softvera (QA), razvoja veb stranica (JavaScript) i razvoja veb stranica (Word Press).

„IT Bootcamp“, koji ima za cilj da motivisanim pojedincima obezbedi pristup besplatnim IT kursovima doprinosi i jačanju srpske privrede kroz povećanje broja kvalifikovanih IT kadrova. Naglasak je na razvoju praktičnih tehničkih veština koje su neophodne za uspešno plasiranje na tržište rada.

Posao po meri: Ekonomsko osnaživanje osoba sa invaliditetom

U okviru projekta Posao po meri: Ekonomsko osnaživanje osoba sa invaliditetom, koji je Fondacija Ana i Vlade Divac realizovala u saradnji sa nosiocem projekta, Forumom mladih sa invaliditetom, i partnerima: Smart Kolektivom, Caritasom Srbije i Centrom za samostalni život osoba sa invaliditetom Srbije, uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID), tokom 2024. godine nastavljen je intenzivan rad na unapređenju pristupa zapošljavanju osoba sa invaliditetom, kao i na promociji inkluzivnog tržišta rada.

Poseban fokus bio je usmeren na formiranje prvog podsticajnog fonda za zapošljavanje i samozapošljavanje osoba sa invaliditetom u Srbiji, koji je osnovan u Kragujevcu, kroz odličnu saradnju sa Gradom Kragujevcem i Regionalnom agencijom za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja. Fond je raspolagao sa 20.000 dolara, od čega je 12.500 dolara obezbedila Fondacija Ana i Vlade Divac, dok je Grad Kragujevac učestvovao sa 7.500 dolara. Konkurs za dodelu sredstava raspisan je u avgustu, a za 2025. godinu je bilo očekivano potpisivanje ugovora sa odabranim korisnicima – osobama sa invaliditetom koje pokreću ili unapređuju sopstveni biznis, kao i kompanijama koje zapošljavaju osobe sa invaliditetom. Podrška iz Fonda obuhvatala je kombinaciju 70% beskamratne pozajmice, koja bi bila vraćena u roku od tri godine, i 30% subvencije, što bi omogućilo održivost Fonda i kontinuiranu podršku novim korisnicima u narednim godinama.

Pored uspostavljanja Fonda, tokom 2024. godine nastavljen je i rad na promociji portala zaposljavanje.fmi.rs, koji povezuje poslodavce i osobe sa invaliditetom u potrazi za zaposlenjem, kao i promocija Karijernih centara u Beogradu, Novom Sadu, Nišu, Zrenjaninu, Valjevu i Subotici. Portal i Karijerni centri beleže kontinuirani rast broja korisnika i uspešnih zapošljavanja.

U aprilu je organizovan događaj kojim je obeležen uspešan završetak jednog ciklusa radnih praksi koje je sproveo Forum mladih sa invaliditetom. Događaj je okupio predstavnike korporativnog sektora, medija i samih učesnika, a kroz naredne medijske događaje promovisana je i Nagrada za najinkluzivnijeg poslodavca, koju dodeljuju Smart Kolektiv i Forum za odgovorno poslovanje.

Projekat Posao po meri predstavljen je i na Nacionalnom danu davanja, kroz aktivnosti usmerene ka privredi u okviru događaja u Privrednoj komori Srbije, kao i ka građanima tokom Festivala filantropije na Topličinom vencu.

Fondacija Ana i Vlade Divac ostaje posvećena ekonomskom osnaživanju, verujući da je upravo to najefikasniji i najodrživiji način podrške ranjivim kategorijama društva.

3 Razvoj demokratije i podrška lokalnim zajednicama

Fondacija Ana i Vlade Divac dosledno ulaže u osnaživanje lokalnih zajednica kao temelja demokratskog i solidarnog društva. Verujemo da promene počinju upravo na lokalnom nivou, tamo gde građani i građanke svakodnevno žive, uče, rade i grade odnose međusobnog poverenja.

Kroz partnerstva sa međunarodnim i domaćim organizacijama, lokalnim samoupravama, neformalnim grupama i organizacijama civilnog društva, podržavamo inicijative koje unapređuju kvalitet života i jačaju lokalnu demokratiju. Kroz grantove, tehničku podršku i zajedničke aktivnosti, promovisemo društvene vrednosti poput jednakosti, rodne ravnopravnosti, tolerancije i aktivnog građanstva.

Naš pristup se zasniva na uključivanju zajednice, naročito mladih, u procese donošenja odluka i u kreiranje sadržaja koji odražavaju njihove potrebe i potencijale. Na taj način doprinosimo stvaranju inkluzivnijih, otpornijih i održivijih sredina za sve.

Socijalni stub Platforme „Održivi razvoj za sve“

Fondacija Ana i Vlade Divac se zalaže da sve svoje programe i projekte uskladi sa ostvarivanjem ciljeva održivog razvoja, a posebne napore ulaže u svoje aktivno učešće u radu Platforme „Održivi razvoj za sve“, u okviru koje, zajedno sa Fondacijom Centar za demokratiju, koordinira rad Socijalnog stuba. Ova petogodišnja inicijativa, koju podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira GIZ kroz projekat „Reforma javnih finansija – Agenda 2030“, ima za cilj uspostavljanje dijaloga među ključnim akterima u društvu i usklađivanje razvojnih prioriteta Srbije sa Ciljevima održivog razvoja (SDG). Rad na Platformi, koja je pokrenuta 2020. godine, organizovan je kroz tri stuba - socijalni, ekonomski i stub zaštite životne sredine.

U okviru Socijalnog stuba, tokom godine sproveden je niz aktivnosti. Najpre, od marta do septembra 2024. godine sprovedeno je socijalno mapiranje ranjivih grupa u pet opština - Apatinu, Somboru, Zrenjaninu, Arilju i Novoj Varoši. Cilj istraživanja bio je identifikovanje potreba ranjivih grupa kao što su samohrani roditelji, starije osobe, osobe sa invaliditetom i dece sa smetnjama u razvoju, kako bi se unapredile lokalne socijalne usluge i doprinelo planiranju razvojnih i socijalnih politika. Rezultati mapiranja su planirani za predstavljanje tokom 2025. godine.

Predstavljen je četvrti monitoring izveštaj Platforme „Da li je cilj na vidiku?“, koji donosi procenu pripremljenosti Srbije za sprovođenje Agende 2030. U izveštaju se navodi da se Srbija nalazi na 30. mestu od 34 evropske zemlje prema Izveštaju o održivom razvoju Evrope za 2023/24, s blagim napretkom u pojedinim ciljevima. Izveštaj donosi preporuke za jačanje institucionalnih mehanizama, lokalizaciju ciljeva, usklađivanje planskih dokumenata i unapređenje praćenja i izveštavanja u saradnji sa javnim institucijama i civilnim društvom. Monitoring izveštaj o napretku Srbije ka ciljevima održivog razvoja je predstavljen i na stručnom sastanku UNECE o SDG statistikama u Tirani.

Nastavljen je i rad na jačanju saradnje sa poslovnim sektorom na sastanku Mreže globalnog dogovora Srbije 25. septembra, gde je istaknuta važnost uključivanja kompanija u socijalno-ekonomski dijalog i zajedničke zagovaračke inicijative, posebno u oblastima ženskog preduzetništva, dostojanstvenog rada i poštovanja ljudskih prava u poslovnim praksama

Javna debata o rodnoj ravnopravnosti tematske grupe „Postići rodnu ravnopravnost“ održana je 4. oktobra u Beogradu, i bila je posvećena integraciji rodne perspektive u rad socijalno-ekonomskih saveta i socijalni dijalog.

Na panelu održanom 30. septembra u Užicu razmenjivana su iskustva lokalnih samouprava u planiranju inkluzivnog lokalnog razvoja i integraciji principa „da niko ne ostane izostavljen“. Diskutovano je i o rodno odgovornom budžetiranju, međuopštinskoj i međusektorskoj saradnji, kao i prikupljanju podataka za razvoj lokalnih javnih politika.

Platforma je tokom godine nastavila sa informisanjem javnosti kroz veb sajt www.sdgs4all.rs, promociju preporuka i izveštaja, i učešće u zagovaračkim i edukativnim procesima na nacionalnom i lokalnom nivou.

Više mogućnosti kroz politiku prilagođene porodici

Tokom 2024. godine Fondacija Ana i Vlade Divac započela je realizaciju projekta „Više mogućnosti: rodno odgovorne politike prilagođene porodici za privatni sektor na zapadnom Balkanu - faza 2“, u partnerstvu sa Populacionim fondom Ujedinjenih nacija (UNFPA), a uz podršku UN agencija. Projekat je usmeren na zagovaranje sistemskog uvođenja rodno odgovornih porodičnih politika u privatnom i javnom sektoru u Srbiji, kroz promociju modela „Radno mesto prilagođeno porodici“.

Model je razvijen u skladu sa najboljim međunarodnim praksama i prilagođen lokalnom kontekstu, sa ciljem da unapredi ravnotežu između poslovnog i porodičnog života, podstakne ravnopravnu raspodelu neplaćenog rada i doprinese većoj zadržanosti žena na tržištu rada.

Tokom prve godine realizacije projekta, održane su tri info-sesije u Beogradu, Nišu i Novom Sadu za predstavnike kompanija, šest poslovnih udruženja (uključujući PKS, Uniju poslodavaca Vojvodine i UN Global Compact)

javno je podržalo projekat, realizovani su sastanci sa 22 kompanije, od kojih je 10 uključeno u mentorski program i održana je radionica o implementaciji modela „Radno mesto prilagođeno porodici“. Prve četiri kompanije, TGRS d.o.o., Intens d.o.o., SDPS d.o.o. i Ribella Foods d.o.o., uspešno su uvele konkretne inicijative u skladu sa modelom, poput porodičnih dana, fleksibilnog radnog vremena i dodatnih dana plaćenog odsustva, a ostalih šest kompanija će uvesti novine naredne godine.

Projekat je važan korak ka sistemskoj promeni pristupa prema zaposlenima, jačanju kapaciteta kompanija i promociji poslovne kulture koja prepoznaje potrebe porodice kao važne za poslovni uspeh. Mentorska podrška kompanijama nastaviće se i tokom 2025. i 2026. godine, sa ciljem dalje primene i širenja ovog pristupa u Srbiji.

Podrška zapošljavanju mladih iz osetljivih grupa – WB&T for Employouth

U martu 2024. godine završen je četvorogodišnji regionalni projekat „WB&T for Employouth“, koji je Fondacija Ana i Vlade Divac koordinisala u partnerstvu sa organizacijama iz Albanije, Crne Gore, Severne Makedonije i Turske, a uz podršku Evropske komisije.

Projekat je ostvario značajne rezultate u oblasti zapošljavanja mladih, poboljšanju politika zapošljavanja mladih na Zapadnom Balkanu i Turskoj, jačanju kapaciteta organizacija civilnog društva za pilotiranje i promociju inovativnih rešenja za zapošljavanje mladih iz ugroženih kategorija kao i za povećanje angažmana i uticaja civilnog sektora u podizanju svesti javnosti o važnosti zapošljavanja mladih.

U Srbiji je kroz ovaj projekat informisano 52.043 mladih o politikama i mogućnostima zapošljavanja (57% žena), 2.013 mladih aktivno je učestvovalo u različitim programima i aktivnostima, organizovano 103 događaja

široj zemlji, obezbeđeno 49 pripravnčkih angažmana i zapošljavanja, uključeno 61 institucija i 39 lokalnih preduzeća, potpisano 13 memoranduma o razumevanju sa lokalnim i nacionalnim vlastima.

Završna regionalna konferencija, održana u februaru 2024. u Beogradu, okupila je više od 100 učesnika iz Srbije i regiona i označila završetak ove faze projekta.

Već krajem 2024. godine, u novembru, počeo je novi ciklus projekta i najavljeno je širenje Mreže omladinskih organizacija Zapadnog Balkana i Turske, kojoj će se pridružiti organizacije iz Bosne i Hercegovine i sa Kosova*.

*Ova oznaka ne prejudicira stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom SB UN 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o proglašenju nezavisnosti Kosova.

Indeks participacije mladih

Jedan od najvažnijih rezultata projekta „WB&T for Employouth“ je razvoj i višegodišnje unapređenje Indeksa participacije mladih – inovativnog alata koji pruža sveobuhvatan uvid u političko, društveno i ekonomsko učešće mladih u Albaniji, Crnoj Gori, Severnoj Makedoniji, Srbiji i Turskoj.

Sedmo izdanje Indeksa predstavljeno je u januaru 2024. godine, uz prisustvo više od 60 predstavnika institucija, biznisa, civilnog sektora i medija. Podaci su ukazali na hronične izazove kao što su isključenost mladih iz političkog života, pristupa zapošljavanju i obrazovanju, visoku stopu dugotrajne nezaposlenosti i siromaštva, posebno kod mladih žena i onih koji žive u ruralnim sredinama.

Ovo izdanje Indeksa je takođe donelo i važne preporuke donosiocima odluka, uključujući neophodnost unapređenja aktivnih politika zapošljavanja, podsticanje ženskog i ruralnog preduzetništva kroz mentorsku i finansijsku podršku, poboljšanje pristupa obrazovanju i prekvalifikaciji, i jačanje institucionalnog okvira za participaciju mladih.

Indeks je osmišljen kao alat koji koristi i civilni sektor i javne institucije – za praćenje napretka, prepoznavanje izazova i donošenje informisanih odluka. Njegova metodologija prepoznata je kao osnova za razvoj nacionalnog Indeksa blagostanja mladih u Srbiji, čime se potvrđuje njegov uticaj i relevantnost za javne politike u regionu.

Mladi za inkluziju, jednakost i poverenje

Tokom ove godine uspešno je završen projekat Mladi za inkluziju, jednakost i poverenje (Youth 4 Inclusion, Equality & Trust), koji su zajednički sprovodili UNFPA i Fondacija Ana i Vlade Divac, u saradnji sa UNDP, UNESCO i UN Women, uz podršku Fonda za izgradnju mira generalnog sekretara Ujedinjenih nacija. Projekat je imao za cilj da osnaži mlade da postanu aktivni promotori međusobnog razumevanja, interkulturalnog dijaloga, rodne ravnopravnosti i društvene uključenosti.

Kroz tri programske celine – Medijska pismenost mladih, Mladi za dijalog u lokalnoj zajednici i Slavimo raznolikost – obuhvaćeni su učesnici i učesnice iz različitih krajeva Srbije.

Oko 40 mladih prošlo je obuku iz oblasti medijske pismenosti, rodne ravnopravnosti i prevencije nasilja, uz mentorsku podršku, kreirajući 10 omladinskih kampanja koje su imale ukupni domet od 1,57 miliona pregleda. Paralelno, realizovano je 5 epizoda podkasta „Neizdrž“ koje su doprle do više od 286.000 ljudi.

U okviru programa Slavimo raznolikost, 10 srednjih škola iz različitih gradova povezano je u parove radi međusobnih poseta, kulturne razmene i promovisanja tolerancije, dok je 15 mladih učestvovalo u programu za lokalni dijalog, kroz koji su se upoznali sa radom nacionalnih i međunarodnih institucija i uključili u aktivnosti omladinskih organizacija.

Završna konferencija i premijera dokumentarnog filma Plan B obeležile su kraj projekta u maju 2024. godine, dok su osnovne aktivnosti i pristupi već definisani za narednu fazu, planiranu za 2025–2026.

Divac stipendije

Tokom osam školskih godina realizacije programa „Divac stipendije“, Fondacija Ana i Vlade Divac dodelila je ukupno 947 godišnjih stipendija talentovanim učenicima/učenicama i studentima/studentkinjama iz socijalno ugroženih porodica širom Srbije. Ovaj program ima za cilj da pruži podršku mladima iz ranjivih kategorija u ostvarivanju njihovih obrazovnih i životnih ciljeva, uz veru da je obrazovanje ključan preduslov za izlazak iz kruga siromaštva.

Za školsku 2024/25. godinu, uz podršku brojnih donatora iz Srbije i dijaspore, dodeljena je 121 stipendija srednjoškolcima i 35 stipendija studentima, uključujući i brućuše poljoprivrednih, veterinarskih kao i tehničkih fakulteta, čime su obuhvaćeni sektori sa velikim potencijalom za razvoj lokalnih zajednica.

Kriterijumi za dodelu stipendija uključuju odličan uspeh u školi, nagrade na naučnim, umetničkim ili sportskim takmičenjima, kao i tešku socijalnu i zdravstvenu situaciju u porodici. Osim finansijske pomoći, stipendije donose i značajnu psihološku podršku u vidu dodatne motivacije, priznanja i osećaja vrednosti koji mladima često postaju pokretač za dalje uspehe. Mnogi dobitnici stipendija aktivno volontiraju i doprinose zajednicama u kojima žive, čime dodatno osnažuju vrednosti solidarnosti i uzajamne pomoći.

Fondacija izražava veliku zahvalnost svim pojedincima koji svojim donacijama, bilo putem interneta, direktnim uplatama ili donatorskim kutijama na aerodromu „Nikola Tesla“, omogućavaju da ovaj program traje i širi svoj domet svake godine.

Milica Veljković je učenica trećeg razreda gimnazije u Kruševcu, na filološkom smeru. Svakodnevno putuje iz svog sela Bošnjane kod Varvarina, gde živi sa samohranom majkom i bratom. Nakon očeve smrti pre četiri godine, njena porodica se suočila s teškim gubitkom, ali uz međusobnu podršku nastavili su da se bore i grade svoju budućnost.

Njena najveća strast su strani jezici – trenutno usavršava nemački, a već je osvajala brojne nagrade na takmičenjima iz engleskog i nemačkog jezika, kao i u recitovanju. Pored toga, voli da piše pesme, sama uči da svira gitaru i uživa u glumi i recitovanju na srpskom, engleskom i nemačkom jeziku. Milica takođe i aktivno volontira u Crvenom krstu i redovno učestvuje na ekološkim radionicama.

Njena posvećenost učenju, umetnosti i humanitarnom radu čini je primerom odgovorne i ambiciozne mlade osobe. Milica planira da studira psihologiju, vođena željom da razume ljude i pomogne onima kojima je podrška najpotrebnija.

David Kostić je učenik drugog razreda gimnazije u Nišu, talentovan i vredan mladić sa izraženim interesovanjem za matematiku, fiziku i elektroniku. Pored akademskih uspeha, osvojio je nekoliko nagrada na turnirima u malom fudbalu i aktivno se bavi sportom. Njegov cilj je da studira elektroniku i posveti se naučnom radu.

Živi sa roditeljima, bratom blizancem i starijom sestrom u skromnim uslovima. Njegova majka je u invalidskoj penziji i bori se sa teškom bolešću, dok otac ima minimalna primanja. Uprkos porodičnim izazovima, David ostaje istrajan i motivisan u svom obrazovanju i vanškolskim aktivnostima.

Pored školskih obaveza, volontira u biblioteci svoje gimnazije, gde pomaže u organizaciji prostora, slaganju knjiga i manjim popravkama inventara. Kroz ovaj rad stekao je nova prijateljstva i ponosan je jer može da doprinese svojoj školskoj zajednici.

Davidov trud, posvećenost i svestranost čine ga primerom odgovornog i vrednog mladog čoveka, spremnog da se suoči sa izazovima i gradi svoju budućnost u nauci i tehnici.

Privredna komora Srbije obezbedila 20 stipendija

Zahvaljujući donaciji Privredne komore Srbije, u školskoj 2024/25. godini 20 talentovanih srednjoškolaca iz socijalno ugroženih porodica širom Srbije dobilo je priliku da ostvari svoje obrazovne ciljeve kroz program Divac stipendija. Ova podrška predstavlja važan doprinos razvoju mladih i snažnu poruku solidarnosti poslovne zajednice, a Fondacija Ana i Vlade Divac upućuje poziv i drugim kompanijama da slede ovaj primer i omoguće mladima bolju budućnost.

Pet seoskih osnovnih škola opremljeno novim nameštajem

Zahvaljujući donatorima Crkvi Isusa Hrista svetaca poslednjih dana, koja je opremila četiri škole, i porodici Parojčić iz dijaspore, koja je podržala jednu školu, čak pet osnovnih škola u ruralnim sredinama tokom 2024. godine opremljeno je novim školskim nameštajem.

Seoske škole u opštinama Nova Crnja, Vlasotince, Apatin i Novi Pazar sada imaju značajno unapređene uslove za rad, što direktno doprinosi kvalitetu nastave i svakodnevnog školovanja za skoro 1.200 učenika i njihovih porodica.

Nabavljeno je i isporučeno 192 klupe i 334 stolice za učenike, 20 stolova i 12 stolica za nastavnike, 6 školskih tabli, 13 lokera i 6 kompleta opreme za nastavu.

Novi nameštaj i oprema stvaraju prijatnije školsko okruženje koje deci uliva osećaj vrednosti i pripadnosti, podstičući ih da ostanu i razvijaju se u svojim lokalnim zajednicama.

Obrazovanje za digitalnu ekonomiju (STEM)

U saradnji sa NCR Fondacijom i Centrom za promociju nauke, Fondacija Ana i Vlade Divac je nastavila realizaciju projekta Obrazovanje za digitalnu ekonomiju, čiji je cilj unapređenje obrazovanja u STEM oblastima (nauka, tehnologija, inženjerstvo i matematika) u srednjim školama širom Srbije. Ovaj projekat podržao je modernizaciju nastave, osnaživanje učenika za poslove budućnosti i profesionalni razvoj nastavnika.

U 2024. godini, devet srednjih škola iz različitih delova Srbije opremljeno je savremenim nastavnim sredstvima, uključujući 3D štampače, VR opremu, datalogere, mikroskope, audio-video sisteme i druge specijalizovane uređaje. Ova oprema koristiće se za praktičnu nastavu u oblasti nauke, tehnologije, inženjerstva, matematike, ali i umetnosti, forenzike i geodezije. Više od 5.000 učenika u školama u Novom Pazaru, Subotici, Požarevcu, Pirotu, Zemunu, Ruskom Krsturu, Pančevu, Kraljevu i Beogradu već ima koristi od unapređenih uslova obrazovanja zahvaljujući novoj opremi.

Pored opremanja škola, realizovane su i edukativne radionice i naučni kampovi za učenike i nastavnike, kao i promotivni STEM karavani. Poseban deo projekta čini podrška radu neprofitne škole IT Bootcamp, kroz koju je 120 polaznika dobilo priliku za besplatnu prekvalifikaciju u IT sektoru.

Ovaj projekat predstavlja nastavak višegodišnje saradnje sa NCR Fondacijom i ima za cilj da podstakne razvoj digitalnih veština, motiviše učenike da se opredele za STEM oblasti i osnaži obrazovni sistem Srbije da odgovori na potrebe digitalne ekonomije.

Divac omladinski fondovi (DOF)

Trogodišnji projekat Omladinski fondovi, koji je Fondacija Ana i Vlade Divac sprovodila uz podršku Nemačke organizacije za međunarodnu saradnju GIZ, u ukupnoj vrednosti od 250.000 evra, uspešno je završen u maju 2024. godine. Cilj projekta bio je povećanje učešća mladih u lokalnom razvoju kroz direktno finansiranje projekata koje osmišljavaju i vode sami mladi.

Tokom drugog ciklusa, u 2024. godini podržano je 87 projekata neformalnih grupa mladih sa teritorije Obrenovca, Prokuplja, Zaječara, Vlasotince i Vladičinog Hana, dok je ukupan broj podržanih inicijativa u okviru projekta dostigao 150 za dve godine. Mladi su kroz ove projekte unapredili kvalitet života svojih vršnjaka u oblastima obrazovanja, kulture, sporta, zdravlja i bezbednosti, a posebno značajan broj projekata realizovan je u seoskim sredinama – kroz sređivanje prostora za mlade, sportskih terena i organizaciju događaja u zajednici.

Jedinstvenost ovog modela ogleda se u tome što su mladi iz lokalnih sredina činili odbore za odabir projekata, te su sami odlučivali o prioritetima i raspodeli sredstava, razvijajući tako ličnu odgovornost, liderstvo i kapacitete za učešće u donošenju odluka.

Završetkom projekta u maju 2024. godine, ostaje trajno nasleđe u vidu osnaženih mladih lidera, oživljenih lokalnih zajednica i uspostavljenog modela participativnog grantiranja mladih. Svi podržani projekti dostupni su na sajtu dof.rs kao inspiracija za buduće generacije mladih koji žele da menjaju svet oko sebe.

Indeks blagostanja mladih

Tokom 2024. godine javnosti u Srbiji je prvi put predstavljen Indeks blagostanja mladih – inovativan alat za godišnje praćenje sprovođenja Strategije za mlade u Republici Srbiji za period 2023–2030. Indeks blagostanja mladih je kompozitni indeks razvijen u partnerstvu između Populacionog fonda Ujedinjenih nacija (UNFPA), Ministarstva turizma i omladine i Fondacije Ana i Vlade Divac, i omogućava uvid u napredak mladih kroz 108 indikatora na nacionalnom i 98 na lokalnom nivou.

Podaci za izračunavanje Indeksa prikupljaju se iz statističkih i administrativnih izvora, kao i kroz godišnja istraživanja o položaju mladih uz blisku saradnju sa Republičkim zavodom za statistiku, jedinicama lokalne samouprave, kancelarijama za mlade i drugim partnerima.

Indeks je pokazao da je već u 2023. godini, prvoj godini sprovođenja Strategije, ostvaren značajan napredak. Ukupna indeksna vrednost iznosila je 29,22 (od mogućih 100), što pokazuje da u prvoj godini sprovođenja Strategije postignut značajan napredak. Beleže se pozitivni pomaci u zapošljavanju, preduzetništvu među mladima, smanjenju NEET stope, većoj aktivaciji omladinskih organizacija, kao i većoj upotrebi omladinskih prostora. Istovremeno, identifikovane su

oblasti koje zahtevaju dodatna ulaganja – učešće mladih u odlučivanju, dostupnost usluga i kulturnih sadržaja, stambena i finansijska sigurnost.

Osim na nacionalnom nivou, Indeks blagostanja mladih izmeren je i u 17 lokalnih zajednica: Subotici, Sremskoj Mitrovici, Sečnju, Kragujevcu, Šapcu, Novom Pazaru, Priboju, Nišu, Leskovcu, Zaječaru, Knjaževcu, Čačku, Užicu, Vranju, Svilajncu, kao i beogradskim opštinama Palilula i Obrenovac. Na taj način, Indeks omogućava dublji uvid u specifične izazove i mogućnosti u svakoj lokalnoj sredini.

Fondacija Ana i Vlade Divac nastavlja da se zalaže za sistematsko prikupljanje i korišćenje podataka kao osnovu za kvalitetnije omladinske politike, uz uverenje da upravo informisana, osnažena i vidljiva omladina predstavlja pokretačku snagu razvoja lokalnih zajednica i celog društva. Indeks blagostanja mladih je dostupan na linku:

<https://mto.gov.rs/tekst/7791/indeks-blago-stanja-mladih.php>

Regionalno partnerstvo mladih

Projekat Regionalno partnerstvo mladih imao je cilj da osnaži novu generaciju mladih lidera kroz učenje, razmenu, zajedničke inicijative i međusobno povezivanje mladih u regionu.

Tokom 2024. godine, mreža Regionalnog partnerstva mladih proširena je za 66 novih članova i članica iz oblasti preduzetništva, medija, umetnosti, kulture, sporta, politike i akademske zajednice. Novi članovi su se prvi put okupili u aprilu na regionalnom skupu održanom u Bečićima, u Crnoj Gori.

U okviru projekta, nastavljen je rad Omladinskih fondova uspostavljenih tokom 2023. godine u Vranju i Sremskoj Mitrovici, a početkom 2024. godine uspešno je realizovano 15 lokalnih projekata mladih iz ove dve sredine, ukupne vrednosti blizu 14.000 dolara. Fondovima su upravljali odbori sačinjeni od po osam mladih iz svake zajednice, koji su bili odgovorni za proces selekcije i praćenje realizacije projekata.

Tokom 2024. godine, fondovi su dodatno osnaženi priključivanjem novih članova i članica iz Vranja i Sremske Mitrovice. U septembru su organizovani nacionalni trening za članove omladinskih fondova Vranje i Sremska Mitrovica u Ubu i regionalni trening u Vrnjačkoj Banji, koji je okupio više od 40 mladih iz šest partnerskih omladinskih fondova.

Po povratku sa treninga, omladinski fondovi su u oktobru raspisali novi konkurs za lokalne projekte, usmerene na unapređenje kvaliteta života mladih, promociju pomirenja i veće uključivanje mladih u razvoj lokalnih zajednica na teritoriji Sremske Mitrovice i Vranja, a čija je realizacija bila planirana za početak 2025. godine.

Projekat Regionalno partnerstvo mladih podržavala je Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID), a realizovao ga je Međunarodni republikanski institut (IRI) u saradnji sa Fondacijom Ana i Vlade Divac i partnerima iz regiona Zapadnog Balkana.

DigiPath – Youth Up 4 Possibilities (projekat finansiran kroz program Erasmus+)

Projekat „DigiPath – Youth Up 4 Possibilities“ bavi se problemom nezaposlenosti mladih kroz unapređenje zajedničkog digitalnog rada sa mladima u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Severnoj Makedoniji, Kosovu, Srbiji, Hrvatskoj i Sloveniji. Održiv gubitak mladih kadrova (tzv. odliv mozgova) predstavlja veliki rizik za region. Trendovi pokazuju da mladi iz zemalja Zapadnog Balkana (WB6) migriraju ka Hrvatskoj i Sloveniji, dok i dalje nedostaju zajednički podaci o tokovima migracija.

Na nesigurne životne uslove mladih dodatno utiču četiri urgentna problema: visoka nezaposlenost, posledice pandemije COVID-19, spor prelazak na digitalni omladinski rad, i nedostatak međusektorske saradnje.

U okviru projekta, partneri zajedno razvijaju digitalni alat koji povezuje obrazovanje, tržište rada i omladinski sektor, istovremeno uključujući same mlade ljude i pružajući im uvid u pristojne mogućnosti za lični i profesionalni razvoj, kako u zemlji porekla, tako i u zemljama potencijalne migracije.

Tokom studijske posete Srbiji u junu 2024. godine, mladi iz partnerskih organizacija imali su priliku da se upoznaju sa radom IT Bootcamp-a, posete kompaniju NCR Voyix i razgovaraju sa menadžmentom i zaposlenima. Obišli su i Forum mladih sa invaliditetom, gde su se upoznali sa funkcionisanjem portala za zapošljavanje osoba sa invaliditetom, načinima

povezivanja kandidata i poslodavaca, kao i dosadašnjim rezultatima i iskustvima u oblasti inkluzivnog zapošljavanja.

U novembru 2024. godine, Fondacija Ana i Vlade Divac organizovala je okrugli sto sa više od 20 mladih iz Srbije, na kojem je bilo razgovora o digitalizaciji, održivosti, osnaživanju mladih i promociji međusektorske saradnje. Tom prilikom predstavljena je i digitalna platforma koja je u fazi izrade, kao i mogućnosti koje će ona mladima pružiti po završetku razvoja.

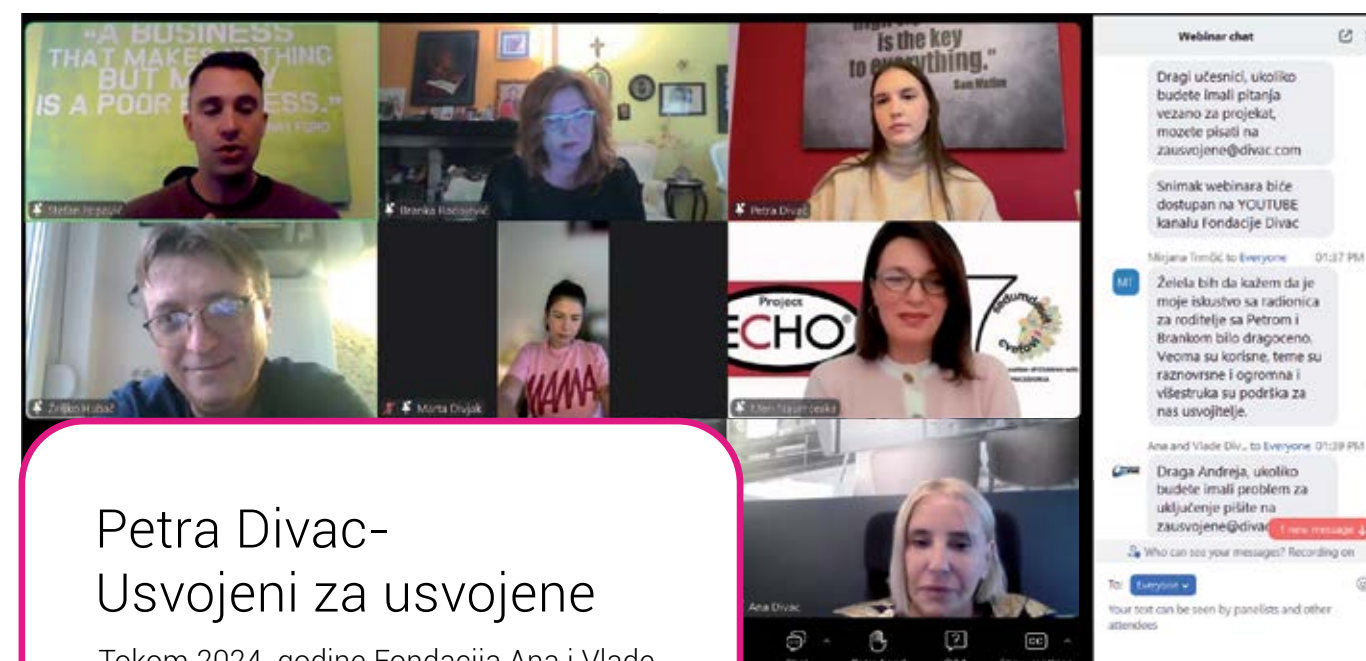

Program obuke maloletnih štíćenika Vaspitno-popravnog doma u Kruševcu kroz rad sa psima

Uz podršku dugogodišnje donatorke iz dijaspore Anke Erne, krajem 2024. godine Fondacija je realizovala jedinstveni program u Vaspitno-popravnom domu u Kruševcu koji povezuje rad sa životinjama i resocijalizaciju maloletnih štíćenika. Program je osmišljen s ciljem da mladima koji borave u ustanovi pruži priliku za razvijanje emocionalnih, socijalnih i profesionalnih vještina kroz brigu o životinjama i rad na sopstvenoj odgovornosti, empatiji i samopouzdanju.

Tokom poslednjih meseci 2024. godine sprovedene su sve pripremne aktivnosti – odabrana je stručna ekipa trenera, izvršena procena kapaciteta ustanove, selektovani su učesnici, rekonstruisano je pet postojećih i započeta izgradnja dodatnih boksova za pse. Takođe je razvijen metodološki okvir programa i obezbeđena neophodna infrastruktura za početak praktične obuke u prvim mesecima 2025. godine.

Ova inicijativa predstavlja jedinstven model postepenog uključivanja mladih u procese ličnog razvoja i profesionalne orijentacije, a njen početak u 2024. godini označio je važan korak ka uspostavljanju dugoročnog i održivog programa resocijalizacije u okviru doma.

Petra Divac- Usvojeni za usvojene

Tokom 2024. godine Fondacija Ana i Vlade Divac uspešno je realizovala drugi ciklus projekta „Usvojeni za usvojene“, koji je namenjen osnaživanju mladih usvojenih osoba i roditelja usvojitelja kroz međusobnu podršku, razmenu iskustava i rad sa stručnjacima. Projekat je nastao na inicijativu Petre Divac, a uz podršku donatora Petite Genève Petrović i BlackRock-a razvijen je i prvi post-adoptivni servis u formi redovnih grupa podrške.

Tokom ove godine u program je bilo uključeno 50 učesnika – 30 roditelja i 20 mladih – koji su kroz seriju radionica i otvorenih razgovora sa psihološkinjom dr Brankom Radojević sticali uvid u izazove, ali i lepote usvajanja. Program je imao za cilj pružanje emotivne podrške, jačanje poverenja i kreiranje bezbednog prostora za razmenu iskustava.

Završni događaj ovogodišnjeg ciklusa bila je onlajn regionalna konferencija „Ljubav stvara porodicu – Pozitivna iskustva o usvajanju“, koja je okupila oko 100 učesnika iz Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Severne Makedonije. Tokom konferencije istaknuta je važnost post-adoptivnih servisa, kao i bezuslovna ljubav i prihvatanje kao ključne vrednosti koje usvajanje čine ispunjavajućim i lepim iskustvom, bez obzira na biološke veze.

Ovaj projekat je i u 2024. godini pokazao koliko je važno stvarati sigurne i otvorene prostore za podršku porodicama koje prolaze kroz proces usvajanja, uz jasnu poruku – ljubav gradi porodicu.

4

Pazvoj filantropije

Od svog osnivanja Fondacija Ana i Vlade Divac je izgradila je snažno partnerstvo sa mnogobrojnim individualnim i korporativnim donatorima, te je u proteklih 18 godina rada, zahvaljujući podršci više od 800.000 pojedinaca, 140 organizacija i 800 kompanija usmerila više od 30 miliona dolara za pomoć građanima i građankama Srbije i unapređenje njihovih života.

Promocija i razvoj filantropije u 2024. godini

Fondacija Ana i Vlade Divac i tokom 2024. godine nastavila je sa aktivnim zalaganjem za promociju i razvoj filantropije u Srbiji. Kao članica Srpskog filantropskog foruma, Fondacija je, u saradnji sa Koalicijom za dobročinstvo, nastavila da fokusira svoje aktivnosti na unapređenje zakonodavnog okvira kako bi se dodatno podstakla davanja u društvu. Ključne inicijative uključuju zalaganje za ukidanje PDV-a na donacije hrane, proširenje poreskih olakšica za pravna lica i uvođenje poreskih podsticaja za fizička lica, podsticanje filantropije u dijaspori, oslobađanje donacija od bankarskih provizija, kao i uvođenje kompenzacionog fonda za povraćaj PDV-a u slučajevima obnove škola, vrtića, bolnica i drugih javnih ustanova.

Priznanje dobrote Fondaciji Ana i Vlade Divac za napore u cilju poboljšanja položaja mladih

Povodom sedmog Nacionalnog dana davanja, Fondacija Ana i Vlade Divac dobila je Priznanje i Svedočanstvo dobrote za dugogodišnji doprinos poboljšanju položaja mladih i njihovo aktivno uključivanje u društvo. Ovogodišnji Nacionalni dan davanja bio je posvećen organizacijama koje rade sa mladima, u svetlu niskih ulaganja u ovu populaciju.

Pored humanitarne pomoći i promocije filantropije, Fondacija takođe uspešno vodi projekte podrške zajednicama kao i projekte usmerene ka ekonomskom osnaživanju ranjivih grupa i podsticanju zapošljavanja. Fondacija je uključena u mnogobrojne projekte usmerene ka mladima u Srbiji i u širem regionu. Zahvaljujući Fondaciji Ana i Vlade Divac, više od 900 talentovanih učenika i učenica iz siromašnih porodica dobija mesečne stipendije, a veliki broj mladih poljoprivrednika je osnažen da ostane na selu kroz grantove i podršku razvijanju gazdinstava.

Trka za šume

I ove godine, Fondacija Ana i Vlade Divac je u saradnji sa Serbia Business Run uspešno organizovala ekološku akciju „Trka za šume“, treću po redu, kao deo šire kampanje posvećene zaštiti životne sredine i promociji filantropije. U ovoj inicijativi učestvovalo je 19 društveno odgovornih kompanija koje su zajedničkim angažovanjem obezbedile sadnju ukupno 13.182 sadnice, čime je pošumljeno 4,39 hektara površine na Fruškoj Gori.

U prethodne dve godine „Trka za šume“ je bila fokusirana na gradske sredine, dok je ove godine fokus bio na Fruškoj Gori kao jednoj od ekološki najznačajnijih lokacija u Srbiji.

Akcija je imala za cilj da doprinese obnovi šumskih površina, smanjenju negativnih efekata klimatskih promena i podizanju svesti o značaju zelenih površina, kao i da afirmiše korporativno volontiranje, podstičući zaposlene da se aktivno uključe u aktivnosti koje doprinose zajednici.

Ova inicijativa predstavlja još jedan uspešan primer saradnje između privatnog sektora i civilnog društva, sa snažnim fokusom na održivi razvoj i jačanje zajedničke odgovornosti za zaštitu prirodnih resursa.

Četvrta Novogodišnja humanitarna bašta

Tradicionalna Novogodišnja humanitarna bašta, koju Fondacija Ana i Vlade Divac organizuje u saradnji sa Botaničkom baštom „Jevremovac“, Srpskim filantropskim forumom i partnerima, održana je po četvrti put krajem 2024. godine. U ovogodišnjoj akciji učestvovalo je šest kompanija – Erste banka, Eucerin, Imlek, Go Sushi, Intesa Fondacija i Privredna komora Srbije – koje su zakupljivale i kreativno ukrašavale stabla u prazničnom duhu.

Zahvaljujući donacijama kompanija i posetilaca, prikupljen je rekordan iznos od 1,5 miliona dinara, koji je ravnomerno raspodeljen za obnovu biljnog fonda Botaničke bašte i za organizacije koje rade sa mladima. Najlepše okićeno stablo, po izboru građana i stručnog žirija, bilo je ono koje je ukasila kompanija Eucerin. Ova inicijativa, koja od 2021. godine promoviše spoj prazničnog duha i društvene odgovornosti, do sada je prikupila ukupno 4,5 miliona dinara, doprinoseći kako očuvanju urbanog zelenila, tako i jačanju podrške ugroženima u zajednici.

„Buha kuva srcem“ – Podrška humanitarnoj akciji Pozorišta Boško Buha

Fondacija Ana i Vlade Divac bila je jedan od ključnih partnera u humanitarnoj akciji „Buha kuva srcem“, kojom je započeto obeležavanje 75. sezone Pozorišta Boško Buha. U okviru ovog događaja, glumci pozorišta zamenili su scenu kuhinjom i pripremili 100 obroka za korisnike humanitarne organizacije ADRA, uz podršku Belgrade Kitchen Party prostora, kompanije Trgovina Trlič i drugih partnera.

Fondacija je ovom prilikom još jednom potvrdila svoju posvećenost borbi protiv siromaštva i promociji doniranja hrane, aktivno zagovarajući uvođenje poreskih olakšica za ovakav vid solidarnosti. Akcija „Buha kuva srcem“ je bila prvi u nizu sličnih događaja planiranih do juna 2025. godine, sa ciljem da umetnost i humanost zajedno doprinesu izgradnji društva sa više brige, nade i zajedništva.

Podrška individualnih donatora

Brojni pojedinci iz Srbije i dijasporu pružaju kontinuiranu podršku radu Fondacije Ana i Vlade Divac, putem online uplata, direktnih donacija na račun ili kroz donatorske kutije postavljene na beogradskom aerodromu. Zahvaljujući njihovoj velikodušnosti, Fondacija je i tokom 2024. godine obezbedila stipendije za talentovane srednjoškolce i studente iz socijalno ugroženih porodica, obroke za narodnu kuhinju u Beogradu, podršku za brojne seoske porodice širom Srbije, kao i besplatnu obuku u okviru IT Bootcamp-a.

Posebnu zahvalnost upućujemo dugogodišnjim prijateljima Fondacije, velikim filantropima Anki i Dejvidu Erne iz Sjedinjenih Američkih Država, koji su i ove godine bili

naši najveći pojedinačni donatori. Zahvaljujući njihovoj podršci tokom 2024. godine, obezbeđeno je 60 stipendija za učenike i studente, kombi prilagođen za osobe sa invaliditetom Klubu košarkaša u kolicima, pijaća voda za 60 domaćinstava, renovirani domovi za dve porodice, podržana narodna kuhinja SPC, obezbeđena pomoć za narod na Kosovu i Metohiji i Kuršumlijskoj Banji, te obezbeđena hrana za 300 napuštenih životinja u dva azila.

Zahvaljujući velikodušnim pojedincima, Fondacija uspeva da ostane oslonac tamo gde je pomoć najpotrebnija i da razvija filantropsku kulturu utemeljenu na solidarnosti i poverenju.

Zahvalnost USAID-u za petnaest godina partnerstva

Početkom 2025. godine, zvanično je zatvorena kancelarija USAID-a u Srbiji, čime je okončano jedno izuzetno značajno poglavlje i za Fondaciju Ana i Vlade Divac. Ova promena ne briše ono što je ostalo iza nas a to je dubok trag partnerstva, podrške i zajedničkih vrednosti.

USAID za nas nije bio samo donator. Bio je prvi koji je poverovao u nas, prvi koji nam je dao vetar u leđa i pomogao nam da oblikujemo viziju i strukturu Fondacije u njenim počecima. Kroz prvu donaciju, kroz mentorsku i tehničku podršku, USAID je pomogao da izgradimo interne politike, postavimo temelje institucionalne održivosti i razvijemo prepoznatljiv identitet kao filantropska organizacija u Srbiji.

Tokom proteklih petnaest godina, USAID nije samo finansirao projekte već je bio istinski partner – posvećen, prisutan, spreman da sasluša, da postavi prava pitanja i da uvek insistira na tome da svaki uloženi dolar donese najveći mogući društveni uticaj. Zajedno smo menjali zajednice, škole, i živote širom Srbije.

Posebnu zahvalnost dugujemo lokalnom osoblju USAID-a koje je, uprkos promenama i izazovima, uvek bilo srce i duša misije – predano, dosledno i inspirativno.

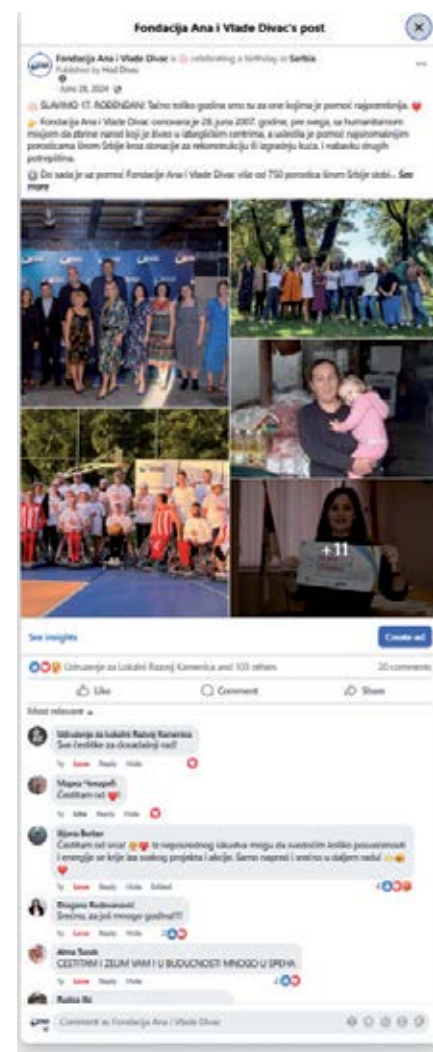
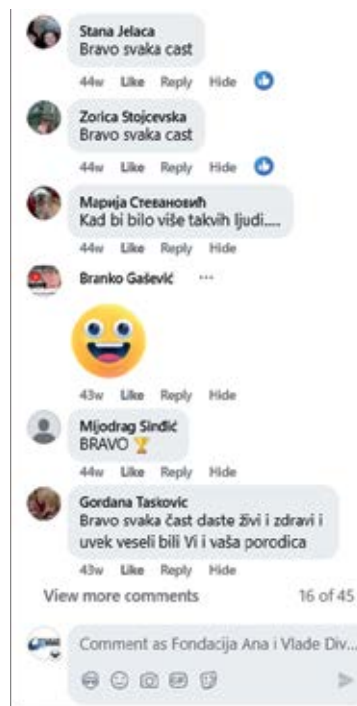
Zatvaranje kancelarije USAID-a nije kraj, već početak nove faze. Vrednosti koje je USAID uneo u naše društvo – transparentnost, jednakost, solidarnost – ostaju sa nama. I danas, kada u nekom malom mestu vidimo stari USAID logo na zidu škole, znamo da trag ostaje i da i dalje inspiriše.

Fondacija Ana i Vlade Divac iskreno je zahvalna na poverenju, prijateljstvu, profesionalizmu i veri u snagu pozitivnih promena.

Fondacija Ana i Vlade Divac u medijima tokom 2024. godine

Mediji u Srbiji su o projektima Fondacije Ana i Vlade Divac tokom 2024. godine izvestili više od 1.260 puta, a na društvenim mrežama Fondacija Ana i Vlade Divac je dosegla do skoro 1,45 miliona ljudi (total reach 1.457.272) i dobila 2.408 novih pratilaca.

Divac tim

Pored osnivača, zaposlenih u Fondaciji, petočlanog upravnog odbora, i velikog broja spoljnih saradnika i partnera, Divac tim čini i velika mreža volontera, individualnih donatora, kompanija i svih onih koji su na bilo koji način doprineli da naši projekti budu uspešni i da ljudi kojima pomažemo dobiju adekvatnu pomoć i podršku. I dalje nastavljamo da širimo mrežu.

Zahvaljujemo svima koji su deo Divac tima!

I ove školske godine, stipendiju za jednog učenika ili jednu učenicu obezbedili su zaposleni u Fondaciji Ana i Vlade Divac sopstvenim dobrovoljnim priložima.

Za školsku 2024/25. godine, stipendiju zaposlenih u Fondaciji dobila je **Anđela Petrović**, učenica Sportske gimnazije u Beogradu i članica ženskog vaterpolo kluba Palilula kao i vaterpolo reprezentacije Srbije.

Anđela je sa svojim vaterpolo timom osvajala medalje na Prvenstvima Srbije, Kupu Srbije, Kupu Beograda, kao i prvo mesto na Evropskom prvenstvu 2022. godine.

Međutim, iako se od detinjstva bori sa astmom i drugim zdravstvenim izazovima, Anđela nije samo vrhunska sportistkinja, ona se redovno takmiči i iz srpskog jezika, i beleži uspehe na Književnoj olimpijadi. Uz to, aktivna je i kao volonterka, a njena posvećenost zajednici posebno je došla do izražaja uoči novogodišnjih praznika, kada je sa saigračicama iz kluba prikupljala donacije za poklone deci iz Svrtišta.

„Želim da se zahvalim Fondaciji na stipendiji koja mi je bila stalno podsećanje da se trud i rad isplate i davala mi je snagu da nastavim da nižem uspehe. Deo novca sam iskoristila za kupovinu opreme za sport, a deo za obuku za spasioca, što bi mi jednog dana omogućilo da radim kao spasilac dok studiram i da se samostalno izdržavam. I dalje želim da nakon srednje škole upišem Medicinski fakultet.“

Finansijski izveštaj za 2024. godinu

	RSD	USD
Prilivi po kategorijama		
Individualni donatori	79.600.176,00	707.943,50
Korporativni donatori	6.646.975,00	59.116,49
Bilateralni donatori	167.709.954,00	1.491.569,21
Lokalne samouprave	28.793.640,00	256.083,23
Ostali prihodi (prihodi od kamata, prodaje i usluga)	1.407.000,00	12.513,50

Ukupni prilivi:	284.157.745,00	2.527.225,93
------------------------	-----------------------	---------------------

Troškovi po programima/projektima

Podrška u vanrednim situacijama i humanitarna pomoć	34.502.331,68	306.854,87
Ekonomsko osnaživanje i podsticaj zapošljavanju	39.931.944,78	355.144,45
Razvoj demokratije i podrška lokalnim zajednicama	141.965.897,00	1.262.608,19
Razvoj filantropije	3.179.702,50	28.279,46
Operativni troškovi (plate, zakup prostorija, kancelarijski troškovi)	9.452.370,98	84.066,96

Ukupni troškovi:	229.032.246,94	2.036.953,92
-------------------------	-----------------------	---------------------

* USD 1 = RSD 112,4386 prema zvaničnom srednjem kursu NBS na dan 31.12.2024.

BUDI I TI DEO DIVAC TIMA

<https://www.divac.com/donacije>

- www.divac.com
- hod@divac.com
- [FondacijaDivac](https://www.facebook.com/FondacijaDivac)
- [fondacijadivac](https://www.instagram.com/fondacijadivac)
- [fondacijadivac](https://www.tiktok.com/fondacijadivac)
- [FondacijaDivac](https://twitter.com/FondacijaDivac)
- [FondacijaDivac](https://www.youtube.com/FondacijaDivac)
- [Ana and Vlade Divac Foundation](https://www.linkedin.com/company/Ana-and-Vlade-Divac-Foundation)